

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060103

DOM
2019-02-06
Stockholm

Mål nr
P 4632-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-04-27 i mål nr P 1858-17, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. B.H.

2. L.H.

Motpart

1. Bygg- och miljönämnden i Bräcke och Ånge kommun

2. Jämtvind AB

Ombud: Advokaten B.T. och jur.kand. C.B.

SAKEN

Bygglov för sex vindkraftverk på fastigheterna XX och XY i Bräcke kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Bygg- och miljönämndens i Bräcke och Ånge kommun beslut den 12 oktober 2016, Bmn § 60, dnr BMN 2016/148, att ge bygglov för uppförande av sex stycken vindkraftverk på fastigheterna XX och XY och avslår bygglovsansökan.

Dok.Id 1468502

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00	08-561 675 59	måndag – fredag
103 17 Stockholm		08-561 675 50		09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se		
		www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

B.H. och **L.H.** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska avslå ansökan om bygglov.

Jämtvind AB och **Bygg- och miljönämnden i Bräcke och Ånge kommun** har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

B.H. och **L.H.** har anfört detsamma som i underinstanserna med i huvudsak följande tillägg och förtydliganden:

Bygglovsansökan baseras på samma handlingar som låg till grund för ansökan om bygglov 2011 och 2012. Sedan dess har en del förändringar skett i området. Bland annat har bygglov beviljats för ytterligare sex stycken vindkraftverk i närområdet. De kumulativa effekterna från vindkraftverken bör därför utredas.

Längs med den södra sidan av Bleckberget sträcker sig ett värdefullt våtmarksområde. Det avvattnas österut genom flera bäckar. Här förekommer kungsörn, fiskgjuse, hökar, tranor, hackspettar m.m. som har revir och häckningsplats i området. Den norra delen av området är brantare och där förekommer bl.a. tornfalk, uv och ugglor. Enligt ritningarna kommer vindkraftverken att uppföras i nära anslutning till bäckarna vilket kommer att påverka fågellivet negativt. Därtill är inventeringen av kungsörnar utförd i september vilket är fel tidpunkt då fåglar i området flyttar redan i augusti.

Markägare har redan påbörjat avverkningen av skog för uppförandet av vindkraftverken. Det har bl.a. fått till följd att skyddade fågelarters boplatser har förstörts. Det finns inget etableringsbehov för fler vindkraftverk. Platsen är klart olämplig för etableringen och kommer inte att innebära någon ekonomisk fördel för kommunen.

Jämtvind AB har anfört i huvudsak följande:

Någon avverkning av skog har inte skett i samband med aktuell vindkraftsetablering. Det är enskilda markägare som har avverkat skog som ett led i deras skogsvård. Detta kan inte ligga Jämtvind AB till last. Avverkningen har inte påverkat några fågelarters boplatser. Den valda lokaliseringen är godtagbar och förenlig med bestämmelserna i 2 kap. plan- och bygglagen. Vindkraftverken ska placeras inom ett område som är vitmarkerat i översiktsplanen, vilket innebär att bygglov för vindkraftverk får beviljas. Det bestrids att det saknas etableringsbehov för fler vindkraftverk. Eventuella ekonomiska aspekter av vindkraftbygget ligger inte inom ramen för prövningen i detta mål.

Jämtvind AB har gett in inventeringar av bl.a. rovfåglar vid Kusberget i Bräcke kommun utförda 2014 och 2015.

Nämnden har anfört i huvudsak följande:

Inför prövningen fick nämnden del av ytterligare fågelinventeringar som Jämtvind AB låtit utföra under 2014–2016 i samband med ett annat vindkraftsprojekt i området. Av dessa inventeringar framgår att området för de sex vindkraftverk som prövas i detta mål inte är så skyddsvärt att bygglov inte kan beviljas. Placeringen av verken görs inte i våtmarker och planerad vägsträckning undviker våtmarker i möjligaste mån. Innan vägar dras och mark grävs ur för tornen måste Jämtvind AB samråda med länsstyrelsen samt göra en mer noggrann redovisning av markförhållandena. Rovfåglar rör sig i närområdet men häckar inte i parkområdet.

Något startbesked enligt plan- och bygglagen har inte lämnats. Det har skett skogsavverkning i området men den har reglerats av Skogsstyrelsen. Vindkraftparken kommer att synas i omgivningarna men påverkan bedöms inte bli så stor att den utgör hinder för bygglov. Det beviljade bygglovet uppfyller gällande regler för skuggbildning.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har med hänsyn till utgången i målet inte kommunicerat de av Jämtvind AB ingivna fågelinventeringarna med klaganden (22 § första stycket 1 lagen [1996:242] om domstolsärenden).

Den fråga som Mark- och miljööverdomstolen har att pröva är om det finns förutsättningar att ge bygglov för uppförande av sex stycken vindkraftverk i området kring Bleckberget i Bräcke kommun. Denna bedömning görs utifrån plan- och bygglagens (2010:900), PBL, bestämmelser om lämplig markanvändning och påverkan på omgivningen (2 kap. 2, 5, 6 och 9 §§ PBL). Vad klagandena har anfört om att det saknas etableringsbehov för fler vindkraftverk samt att etableringen inte kommer att innebära någon ekonomisk fördel för kommunen omfattas inte av prövningen. Detsamma gäller frågan om den eventuella skogsavverkning som skett i området.

När det gäller frågan om den sökta åtgärdens förenlighet med översiktsplanen och dess omgivningspåverkan för närboende delar Mark- och miljööverdomstolen underinstansernas bedömning. I fråga om vindkraftverkens påverkan på landskapsbilden framgår det av utredningen att verken kommer att synas från flera platser i området vilket onekligen kommer att innebära en påverkan på landskapsbilden. Mark- och miljööverdomstolen instämmer dock i underinstanserna bedömning att denna påverkan inte blir så påtaglig att den hindrar att bygglov ges.

B.H. och L.H. har invänt att platsen är olämplig för uppförande av vindkraftverk med hänsyn till förekomsten av fåglar på platsen.

En ansökan om bygglov ska innehålla de ritningar, beskrivningar och andra uppgifter som behövs för prövningen (9 kap. 21 § PBL). Bestämmelsen innebär bl.a. att den utredning som ligger till grund för en ansökan om bygglov måste vara tillräcklig för den avvägning av olika intressen som ska göras vid bedömningen av markens lämplighet för den aktuella byggåtgärden.

Jämtvind AB har som underlag till sin ansökan om bygglov gett in en fågelinventering utförd i mars 2011. Inventeringen omfattar endast kungsörnar och var redan vid nämndens bygglovsprövning ca fem år gammal. Några adekvata slutsatser gällande förekomsten av fåglar i området kring Bleckberget kan därmed inte göras utifrån den utredningen. I Mark- och miljööverdomstolen har Jämtvind AB gett in kompletterande fågelinventeringar från 2014–2015. Dessa inventeringar är utförda med anledning av ett vindkraftsprojekt söder om Bleckberget och inventeringsområdet täcker endast delvis det område som skulle påverkas av en etablering vid Bleckberget. Någon aktuell utredning avseende förekomsten av fåglar i området norr om Bleckberget finns därmed inte i målet. De uppgifter som finns tyder dock på att området kring Bleckberget kan hysa bl.a. skyddade rovfåglar. Mot bakgrund av det anförda bedömer Mark- och miljööverdomstolen att den utredning som getts in i målet inte är tillräcklig för att kunna ligga till grund för en bedömning av om platsen, med hänsyn till förekomsten av fåglar, är lämplig för uppförande av vindkraftverk. Ansökan om bygglov ska därmed avslås.

Mark- och miljööverdomstolens dom får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Per Sundberg, tekniska rådet Mikael Schultz, hovrättsrådet Malin Wik, referent, tekniska rådet Inga-Lill Segnestam och tf. hovrättsassessorn Anders Wallin.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Emma Johnsson.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-04-27
meddelad i
Östersund

Mål nr P 1858-17

PARTER

Klagande

1. B.H.

2. L.H.

Motparter

1. Bygg- och miljönämnden i Bräcke kommun

2. Jämtvind AB

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Jämtlands läns beslut 2017-05-31 i ärende nr 403-1186-17,
se **bilaga 1**

SAKEN

Bygglov för sex vindkraftverk på Bleckberget, XX och XY i Bräcke kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Den 22 september 2016 beslutade bygg- och miljönämnden i Bräcke kommun att ge Jämtvind AB bygglov för uppförande av sex vindkraftverk på XX och XY.

Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Jämtlands län av B.H. och L.H., som avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

B.H. och L.H. har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva underinstansernas beslut och avslå Jämtvind AB:s ansökan om bygg-lov. Till stöd för talan har de, utöver vad som anförts vid länsstyrelsen, anført sammanfattningsvis följande. Det första bygglovet som gavs 2011 omfattade fem vindkraftverk, det nya omfattar sex vindkraftverk. Något mer omfattande samråd har inte gjorts med allmänheten. Fastighetsägare inom två kilometer har inte fått möjlighet att lämna synpunkter. Störningar från buller, ljus och skuggning kommer att pågå dygnet runt och kommer att utgöra en hälsorisk. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande och har visat sig vara bristfällig beträffande skydd för värdefull natur och befolkning, den har därför omarbetats.

Kommunen går avsiktligt emot 4 § artskyddsförordningen eftersom det finns örn kring Bleckberget. Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta möjliga intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Hela livsmiljön för boende i området kommer att förstöras vid en etablering enligt bygglovet på grund av topografin och närheten till blivande vindkraftsparker.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning. Vad B.H. och L.H. nu har anført föranleder inget annat ställningstagande. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 2** (DV427)

Överklagande senast den 18 maj 2018. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Karin Johnsson Ryd

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Johnsson Ryd och tekniska rådet Mats Andersson. Föredragande har varit beredningsjuristen Therese Fällgren.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.